

‘Huisarts is geen vrij beroep meer’

Vijf huisartsen in Den Helder hebben het contract met zorgverzekeraar VGZ niet getekend. Eén ochtend spreekuur laat zien wat de gevolgen zijn.

HOLLANDSE HOOGTE

‘Vandaag zitten we hele-maal vol’, zegt dokters-assistente Miranda in haar headset tegen een patiënt. ‘Morgen is er nog een plekje, maar anders moeten we iets regelen buiten het spreekuur om.’ Aan patiëntentoeeloop geen gebrek in de huisartsenpraktijk in Den Helder. In de HOED (huisartsen onder één dak) ‘Parkzicht’ zijn vijf huisartsen gevestigd die allemaal het contract niet hebben getekend met preferente zorg-verzekeraar VGZ. Huisarts Tineke Ibssa-De Boer schreef hierover in een brief aan Medisch Contact: ‘Aanvankelijk voelde het als een soort bevrijding en gaf het gemoedsrust. Naarmate de tijd verstrijkt, komt toch de verontwaardiging weer boven. Het is toch te gek dat wij door de zorgverzekeraars zo worden behandeld? Mijn omzet zal met 6 tot 10 procent dalen. De loonkosten stijgen door inzet van meer personeel voor meer taken die we toebedeeld krijgen. Mijn praktijk zou moeten krimpen om voldoende tijd te hebben voor mijn patiënten. Hoe krijg ik dit rond?’

Niet betaald

Halverwege het spreekuur op een donderdagochtend. Ibssa roept de volgende patiënt binnen uit de wachtkamer, een forse man van middelbare leeftijd met schouderklachten. Ze tilt zijn arm op en probeert hem omhoog en opzij te draaien, maar bij de geringste beweging vertrekt het gezicht van de man van de pijn. ‘Heb je nog nagedacht over die spuit?’, vraagt Ibssa.

De man lacht besmuikt. ‘Ik heb het niet zo op naalden.’ De huisarts kijkt op het beeldscherm. ‘Volgende week heb je die afspraak met de orthopeed. Ik zie aankomen dat hij je de spuit alsnog gaat geven. Zal ik het anders nu maar meteen doen?’ ‘Een verdoving bij de tandarts vind ik al doodeng’, verzucht de man, en hij besluit dat hij liever het bezoek aan de orthopeed afwacht. Na zijn vertrek geeft de huisarts toe dat zij zojuist heeft aangedrongen op een M&I-verrichting, waar zij niet eens voor betaald krijgt, nu zij geen contract heeft. ‘Voor deze patiënt zou het beter zijn als hij de spuit wél krijgt, want

dan kan de orthopeed zijn schouder veel beter onderzoeken', benadrukt Ibssa. De volgende patiënte is een 15-jarig meisje in gezelschap van haar moeder. Ze komt voor anticonceptie, voor het eerst. 'De pil is wel het makkelijkst, maar ik ben bang dat ik hem vergeet', zegt ze. Ibssa somt alternatieve mogelijkheden op. 'Wij hebben in de praktijk best wat jonge meiden die elke drie maanden de prikpil krijgen van de assistente. Het spiraal kan ook, maar dat komt niet veel voor op jouw leeftijd.'

'Vanwege een kleine besparing moeten mijn patiënten op eigen kosten naar de andere kant van de stad'

Het meisje kiest toch voor de anticonceptiepil. Als moeder en dochter de spreekkamer weer verlaten, merkt de huisarts op: 'Voor de vergoeding van de plaatsing van een spiraal is officieel een contract nodig. Voor het zetten van de prikpil rekenen we een consult. Ik stuur voorlopig de declaraties van de M&I-verrichtingen op naar de zorgverzekeraar en zie wel wat er afgewezen wordt.'

POH-ggz

De huisartsen in Den Helder lopen niet alleen de vergoedingen mis voor een aantal M&I-verrichtingen, ook voor declareren van de POH-ggz is een contract nodig. Huisarts Ibssa werkt samen met Vicino, een ggz-keten opgericht door de regionale huisartsenkring, die een POH-ggz bij haar in de praktijk organiseert. Omdat Vicino wel contracten heeft met de zorgverzekeraars worden de kosten toch vergoed uit coulance, ook al heeft Ibssa zelf geen contract. Haar collega-huisarts Gerard Haasjes die een paar deuren verderop praktijk houdt, kiest bewust niet voor een POH-ggz. Haasjes: 'Als huisarts moet je steeds meer

werkgever worden, met alle gevolgen van dien. Ik ga over een paar jaar met pensioen, en doe het liever zelf.' Haasjes haalt een zichtbaar vermoeide vrouw uit de wachtkamer. Ze heeft sinds lange tijd weer een epileptische aanval gehad. Waarschijnlijk kwam het door de spanning, want zij is mantelzorger voor haar suïcidale zus. 'Ik moet niet alleen voor mijn zus, maar ook voor mezelf zorgen, want zo ga ik eraan onderdoor', verzucht de vrouw. Haasjes typt een verwijsbrief voor een psychologenpraktijk.

'Vertel je mij over twee weken even of de verwijzing goed is gegaan?', vraagt hij als hij haar bij het afscheid de hand drukt. Als de kamerdeur weer gesloten is, geeft Haasjes aan dat hij dat ruim een jaar geleden niet hoefde te vragen. 'Sinds de invoering van de basis- en gespecialiseerde zorg in de ggz controleer ik of mijn patiënten wel behandeld worden', zegt Haasjes. 'Er moet nu bijvoorbeeld een diagnose uit de DSM-classificatielijst in de verwijzing staan, zoals "depressie", anders wordt het niet vergoed. Deze vrouw heeft geen depressie, maar ze heeft wel zorg nodig. Den Helder is een arme gemeente, deze mensen kunnen geen psycholoog uit eigen zak betalen.'

Boete van 1000 euro

Na het spreekuur zitten de huisartsen bijeen met een kop koffie. Het is een spannende tijd, want binnenkort komt er misschien een einde aan de impasse. VGZ zal een nieuw addendum voor het contract presenteren aan de huisartsen. Maar er zit nog de nodige pijn. Haasjes laat een brief zien, van De Amersfoortse. Een aanvraag voor een urinelabwaarde wordt

voorlopig niet vergoed omdat er geen contract is, laat de zorgverzekeraar schriftelijk weten. Het gaat om een bedrag van 1,75 euro. Haasjes: 'Ik krijg een bonus als ik verwijs naar het laboratorium dat VGZ heeft gekozen. Dat vind ik principieel onjuist. Die bonus is eerst ingehouden van mijn eigen inkomen, maar bovendien is het mij volstrekt onduidelijk waarom VGZ juist voor *dat* lab kiest. Mogelijk gaat het puur om de prijs. Vanwege die kleine besparing kan het zijn dat mijn patiënten op eigen kosten naar de andere kant van de stad moeten reizen voor het bloedprikken. Voor een oud dametje is zoiets niet te doen.' Huisarts Tineke Ibssa vult aan: 'In het begin tekende ik gewoon het contract dat de verzekeraar stuurde, maar nu ik vijf jaar praktijk draai, ben ik kritischer geworden. De verzekeraar verwacht bijvoorbeeld dat wij zelf meer longfunctie-onderzoeken doen, en patiënten hiervoor minder doorverwijzen naar het ziekenhuis Gemini. Maar dat zijn *onze* specialisten, met wie wij samenwerken op een geïntegreerde SEH/hap. Substitutie van de tweede naar de eerste lijn vind ik prima, maar als huisarts heb ik geen zicht op het effect op de tweede lijn. Wij hebben goede contacten met onze specialisten en we willen liever samen kijken hoe we zaken doelmatiger kunnen aanpakken. Daar hebben we geen dictaat van de zorgverzekeraar voor nodig.' De huisartsen voelen zich gebonden. Ibssa hoorde zelfs op een door VGZ verzorgde bijeenkomst in Akersloot dat zorgverleners zich niet kritisch mogen uitlaten tegenover groepen verzekerden over VGZ. 'Anders lopen wij het risico van een direct opeisbare boete van 1000 euro.' Haasjes voegt er met een wrang lachje aan toe: 'Huisarts is geen vrij beroep meer, je wordt aan banden gelegd.' ■

web

De clausule van VGZ over 1000 euro boete en eerdere MC-artikelen over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.